

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen

Ara: 10 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSEG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJEL 10 TÓL 23-48.

HAJDÚFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1941 MÁRCIUS 19, SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 64. SZÁM

A nemzeti sajtó harca

Aki minden elfogultságtól mentesen szemléli a mai időkben a világ folyását és hivatásszerűen is bír némi áttekintést alkotni magának a közelmúlt években megindult politikai és társadalmi átalakulási folyamatról, annak feltétlenül arra a megállapításra kell jutnia, hogy a népek élete és történelme egy új korszak küszöbéhez érkezett. Ez az átalakulási folyamat történelmi példák nyomdokain haladva leginkább a francia forradalom által annakidején életre hívott s a szabadság korszakjének diadalmas beteljesedéséhez hasonlítható. Ez a korszak uralta a világ kultúrnépeit kerekén egy évszázadon keresztül, minden áldásával s bizony, valljuk meg, a fejlődés során kiütöközt sok hibájával és hátrányával együtt is. És éppen, mert az élet sohasem merevedhet meg, a korlátolt szabadságnyuította lehetőségek a népek szellemi, kulturális, gazdasági és társadalmi életében olyan szédítő változásokat hoztak, amelyek mellett egyre élesebben kivilágított, hogy a francia forradalom eszméinek szinte „egyedül iverítő” világrenddőlő kövesített és kodifikált elvei sem maradhatnak időtlen—időig változatlanok.

A huszadik század harmadik évtizedében két hatalmas európai nemzet csaknem egyszerre eszmélt rá arra, hogy új rendezés alá kell venni a népek életét és nemzeti fejlődését szabályozó keretet. A korlátlan szabadság elve helyébe sok tekintetben az egyéni szabadság szentségének feláldozásával is, az egyetemes nemzeti célok és a népi összesség szociális jólétének szolgálatát állították fel első követendő vezérelvként. Közkeletű új megjelölése ennek az átalakulási folyamatnak az, hogy ezek a nemzetek egy új európai rendért és annak érvényesítéséért küzdenek.

Az előttünk lejtőszódó gigantikus méretű háború afelőli sem hagy kétséget, hogy ebben a küzdelemben a kis nemzeteknek is színt kellett vállalniuk. Az egyik táborban állhatnak azok a nemzetek, amelyek semmiféle változtatást nem tartanak kívánatosnak, meg vannak elégedve az elmúlt évtizedekben a szabadság korszakjával, tehát a liberálisizmus és demokrácia jóvoltából élvezett helyzetükkel. A másik táborba kell tartozni az azoknak, amelyek ettől a most ostromlott rendszertől áldást legfeljebb egyes kiváltságos rétegek számára kaptak, hatalmas népi tömegeik ellenben sokszor a francia forradalom előtti időknél is mostohább és szolgálabb sorba kerültek. És amint a bekövetkezett események mutatják, ezek az utóbbi nemzetek többségben vannak. Nyilván és hivatalosan is egymásután fogadják el az eddiginél jobb szociális és gazdasági helyzetért küzdő két nagy nemzet politikai és társadalmi célkitűzéseit.

Külső megnyilatkozása ennek az, hogy az azonos felfogású nemzetek egyezményt kötnek egymással. A földkerekség három fiatal, életerős és legdinamikusabb nemzetének, a németnek, olasznak és japánnak háromhatalmi egyezményében látják a kisebb nemzetek is az új rendszerbe való beilleszkedésükkel nemzetük fejlődésének és boldogulásának biztos zálogát.

Az új, igazságosabb világrend eljövételének lehetőségét a mai világhelyzetet visszalüktetőt eme rövid elméleti összefoglalás világítja meg. A problémáknak azonban a gyakorlati része a döntő jelentőségű. Gyakorlatilag a helyzet pedig az, hogy Magyarország esztlakozott a háromhatalmi egyezményhez, főbb más nemzettel együtt, jelen és jövőendő magatartásunkat tehát a nemzetnek ez a lépése határozza meg.

Nyilvánvaló ezek után, hogy a magyar nemzet magáéva vette azokat a célkitűzéseket, amelyeket a háromhatalmi egyezmény megvalósítandó feladatnak tekint. Hogy viszont Magyarország, amely máris a Tengely oldalán állásának köszönheti a rajta elkövetett igazságtalanságok részbeni jóvátételét, — nemzeti erőforrásainak teljességével betölthesse szerepét a háromhatalmi egyezményben, ahhoz az egységes közhangulat és közvélemény kimunkálása szükséges. A közszóval, a közvéleménnyel beszélni pedig a sajtó útján lehet. Ezt a hivatást töltjük be mi itt Debreczenben és a Tiszántúlon, mint ennek a vidéknek vezető keresztény sajtóorgánuma, amikor időnként szövetségünk észrevételeinket olyan jelenségek felett, amelyek nem alkalmasak nemzeti törekvéseink előbbre vitelére, vagy éppenséggel gátlói, hátráltatói az egységes magyar gondolkodás, végeredményben tehát a nemzeti összefogás megteremtésének.

* * *

Köztudott tény, hogy a nemzeti eszmének, a keresztény politikának mindenütt, nemcsak Magyarországon, de szerke az egész világon is egyedüli öntudatos, helyesebben ösztönös ellensége és ellenzője a zsidóság. Nem véletlen az, hogy Hitler éppúgy, mint Mussolini, új rendszerük kiépítésének — az ő kifejezéseiket használva — első számú közellenségét a zsidósághoz keresték és találták meg. Héroszi újjászervező munkájuk legkezdetén energiájuk jelentős részét a zsidóság politikai, pénzügyi és sajtóbeli túlsúlyának leszorítása és kiküszöbölése kötötte le. Ezt a megfontolást egyedül talán Magyarországon előzte meg 1919—20 években a magyar ellenforradalmi harc, amely azonban akkor még egyedül, társtalanul állván a világon, a zsidóság felett győzedelmeskedni nem tudott.

De ugyanezt a munkát folytatja most a mai kormányzat, átvéven magyar viszonyokhoz alkalmazva több olyan rendelkezést, amely a zsidóság politikai, gazdasági és kulturális térhódításának leépítését eredményezte. Erre szolgált az első és második zsidótörvény s ezt a célt fogja munkálni a most előkészítés alatt álló harmadik zsidótörvény is, amelynek szükségességét a miniszterelnök többszöri megnyilatkozása után legutóbb alig pár napja a pénzügyminiszter állapította meg.

Magyarország tehát a zsidó-kérdés megoldásában még nem juthatott el olyan megnyugtató mértékig, mint Németország és Olaszország, komplikáltabb, nehezebb is a végleges rendezés, lévén számarányuk és gazdasági téren elfoglalt pozícióik hatványozottan nagyobb, mint a két baráti nagyhatalomnál. A magyar közvélemény nyugodtan várja is a felelős kormánytényezők további munkáját és a törvényhozás bölcsességére bízva a probléma végleges likvidálását is.

De, hogy a zsidókérdés Magyarországon a mai stádiumáig eljutott, abban kétség-telenül tekintélyes része van a keresztény magyar sajtónak és a komoly, tárgyilagos felvilágosító, tájékoztató publicisztikai munkának. Ebből a munkából vette ki részét

Németország módosítja magatartását a görög kérdésben

Az angol csapatok görögországi partraszállása elkerülhetetlenné teszi a német beavatkozást

Belgrád, március 18. A „Politika” jelenti Berlinből: Két hete, hogy a német csapatok a görög határ mentén tartózkodnak. Ez idő alatt nem történt semmiféle olyan esemény, amely arra mutatna, hogy a birodalom valamilyen katonai akciót készítené elő, vagy pedig valamilyen ellenhatás alakult volna ki Athénben.

Berlinben megállapítják, hogy ennek ellenére magától értetődő annak a kérdésnek a felvetése, lehetséges-e a német birodalom fegyveres beavatkozása Görögországban. E kérdésre vonatkozólag azonban közvetlen választ nem lehet kapni. Amikor azt a kérdést tettük fel — írja a lap tudósítója —, hogy a német-görög viszony tekintetében történt-e változás, azt felelték: „Most már nem vagyunk abban a helyzetben, hogy választ adjunk”. Bár ez

a felelet nem mond sokat, mégis, tekintettel a jelen pillanatra, rendkívül jellegzetesnek kell venni.

A lap római jelentése szerint az olasz fővárosban az a vélemény alakult ki, a görögök ellenállásával kapcsolatban, hogy ha ez továbbiakban angol erők segítségével történik, akkor feltétlenül német beavatkozást idéz elő.

Zürich, március 18. Noha hivatalos közlések még mindig nem történtek, a Balkánról és Középkéltől érkező magánjelentések tömege továbbra is a brit csapatok görögországi partraszállását tolja az érdeklődés előterébe. Isztanbulból kapjuk a jelentést, hogy tíz hónapja Dünkirchen eleste után a Balkánon készül újabb nagyarányú útközvet a német és az angol csapatok között. Legalább is erre lehet következtetni a jelentékeny brit expedíciós

helyi vonatkozásban a Debreczeni Ujság—Hajdúföld is. És ha visszapillantást vetünk az elmúlt évek tájékoztató sajtó-munkájára, akkor azt mondhatjuk, hogy azok a sajtó-harcok viharosak, kemények és elkeseredettek voltak, hiszen akkor még a zsidóság saját sajtóval rendelkezett és körömszakadtáig teli tüdővel védte hadállását. Most, mióta a zsidótörvényvel együtt a sajtó is redszabályozás alá került, a zsidóság hangja a sajtóban új formában jelentkezik. Ez a hang sem nevezhető éppen meghunyászkodónak, de mintha már egy oktávval vesztett volna gögösségéből.

Az újabb harcmodor a sajtóban a zsidóság részéről keresztényen alárc viselkedésben nyilvánul meg. Azok a lapok, amelyek a fővárosban és a vidéken zsidó olvasóközönség részére is írnak, ha már „uszítáznak” nem is, de a keresztény erkölcsre való hivatkozással gyűlölködésnek minősítik a zsidókérdés bármilyen tárgyilagos taglalását. Nem lehet jó keresztény mondják, ha valaki Debreczenben például arról mer írni, hogy fővárosi mintára Debreczenben is van egy lap, amelyet a zsidóság kiténtetett bizalmával s a lap pedig viszonyozza a bizalmat azzal, hogy a zsidóságot érdeklő problémákat különös figyelemmel és előzékenységgel kezeli.

Nohát ekkora gyűlölködés! hajtogatják felháborodottan. Nem lehet az ilyen ember jó református, vagy katolikus. Közben olyan „csekélysegekről” egészen elfelejtkeznek, hogy például Debreczenben alig száz esztendeje engedték meg a zsidóknak a beköltözökédést. Addig a jó derék debreceni református főbírák és magisztrátusok egyszerűen megtiltották a zsidóknak, hogy bent háljanak a városban. Bizony nappali üzleti „tevékenységük” után szigorúan kitessékelték őket a városból. Akkortájt nem jutott eszébe senkinek eme derék debreceni polgárokról azt állítani, hogy gyűlölködők, nem jó keresztények.

Hja! azóta nagyot változott a világ. A debreceni főutca ősi patricius kereskedő családjait kiszorították a jövevények, zsidó üzletek cégtáblái rikítanak mindenfelé, amerre szem elát. „Gyűlölködés” az ilyen csekélysegekre fájdalmasan visszaemlékezni!

Nos ezután van még itt egy állandóan visszatérő „lecke” ama keresztény lapok számára, amelyek a zsidókérdésben kritikát mernek nyilvánítani. Bezzeg — mondják —, édes a zsidó, ha pénzüket kell elfogadni, pláne egy lapnál a sok zsidó hirdetés milyen jól jön. Azt hiszik, hogy ezzel végképpen diszkreditálják a zsidóktól hirdetést elfogadó keresztény lapokat. Hát csak lassan a testtel! Talán az a zsidó üzletember mégis elsősorban a keresztény közönségből él, azon gazdagodik, annak akarja eladni a portékáját, ha tehát hirdet a zsidó a keresztény közönség számára, akkor hiába: csak el kell jönnie, mégha olyan fogcsikorgatva is, ahhoz a keresztény laphoz, hogy tudassa mivel kereskedik. Elhitheti a zsidó sirámok szócsöve, hogy mi azonnal megcsináljuk a cserét. Legyen minden zsidó üzlet helyén magyar bolt, nyomban nem lesz zsidóhirdetés.

* * *

Amint látható tehát, kár a sok könnyhullatásért, nincs még magára hagyatva a zsidóság a sajtóban. Megtalálja szöszölőjét Debreczenben is éppúgy, mint a főváros két—három lapjában. Csak nem kell ezt restelni a szöszölő részéről, mint ahogy mi sem restelljük, ha minden egyes zsidókérdésben tett megnyilatkozásunkért a zsidó-érdekvédelem a vádoltak padjára ültet bennünket.

A magyar közvélemény ugyanis tisztában van azzal, hogy a zsidós reménysek Mekkája a demokráciák titkon sóvárgott győzelme. Az egész magyar nép ezzel szemben azt az igazságos új európai rendet várja, amelynek megvalósulásáért a háromhatalmi egyezményben szövetségelt nemzetek küzdenek. Mi a Tengely győzelmében hiszünk s ha ez bekövetkezik, itthon is győzni fogunk! (Dr. —y)

erők partraszállásából. A hírek szerint állandóan újabb és újabb angol megerősítések érkeznek Görögországba úgyhogy most már körülbelül 200.000 angol katonai tartalékos ott. Bulgáriába is mind több német csapat érkezik. A bulgár területen álló német erők létszámát 350.000 emberre becsülik.

Ugy hírlik, hogy a görögországi angol csapatok csak védekezni számíthatnak, várják a németek támadását, amely előbb vagy utóbb, esetleg bulgár csapatokkal együtt következni fog. Brit körökben nem reménykednek abban, hogy Észak-görögországban állandó arcvonalat rendezhessenek be. Céljuk az, hogy lassan visszavonuljanak a Peloponnész-félszigetre.

Belgrád, március 18. A Vecse kairói jelentése szerint ma reggel nagy hajókaraván indult utának Görögországba katonasággal és hadianyaggal. A karaván a szokástól eltérően rendkívül gyors menetben halad. (MTI)

Róma, március 18. (MTI) Mai olasz lapok ismertették a Dienst aus Deutschland c. német sajtóindulást közleményét, amely szerint az a körülmény, hogy Görögországban angol csapatok szálltak partra, módosítja a Németország magartartását a görög kérdésben. Mértékadó olasz körök ehhez a német állásfoglaláshoz még nem tűntek megjegyzéseket, de az az itteni sajtókörökben nagy figyelmet keltett. Ugyanakkor a Giornale d'Italia szófiai táviratot közl, amely szerint a bolgár rádió legutóbb bementetett, hogy Anglia ugyátszik összetűzésbe szeretne előlépni Németország és Görögország között.

NAGYKÁROLY ÜNNEPE

Nagykároly, március 18. Nagykárolyban a Kegyesrend épületének falára ünnepélyes keretek között helyezték vissza azt az emléktáblát, amelyet annak idején a Képeseg Egyesület emelt Révay Miklós nyelvtanító és Erdős Imre a branyiszói bős emlékének. Az emléktáblát a románok 1922-ben eltávolították. A visszahelyezést ünnepesen Gyurács Ferenc kegyesrendi tanár mondott beszédet. (MTI)

TOBBEZER HOLD FÖLD VAN VIZ ALATT SZEGED HATÁRÁBAN

Szeged, március 18. A Tisza magas vízjárása miatt a vadvidékeket csatornák melléje nem lehet megnyitni. Ennek következtében több termőterület kellett vadvidékre medencének kijelölni. Víz alatt áll a Pallavicini uradalomhoz tartozó Irma major több ezer hold szántó-területe. Ezen a területen két évtől ezeltől az ország legjobb kenderje termelt. Most két-három méter magasságban áll a víz. Szeged környékén a tavaszi munkálatok megkezdése az erősen átázott földeken lehetetlen volt. A gazdák minden reménye a szép időben van. A legutóbbi két hét alatt kb. 200 ház dől össze, vagy vált lakhatatlanná. A város az árvízkarosultak építkezésének biztosítására a gyárak termeléséből felgaltalt első ötmillió darab téglát. (MTI)

ARPÁRA ÉS KUKORICÁRA IS ERVENYES A GABONAVÁSÁRLÁSI ENGEDÉLY

Budapest, március 18. A közéletmezési hivatalhoz több oldalról érkezett panasz, hogy az alsófokú közéletmezési hatóságok a jogosított kereskedők és malomok részére tengeri és árpa vásárlása esetében a szükséges szállítási igazolvány kiadását megtagadják azon az alapon, hogy „a jogosított malom, illetve kereskedő árpa és tengeri vásárlására nem jogosult”.

E panaszokkal kapcsolatban a közéletmezési hivatal közzétette az intézkedést az ország valamennyi kormánybiztosához és a törvényhatóságok első tisztviselőihez. Ebben közli, hogy a kiadott vásárlási jogosítványok az azzal rendelkező kereskedőket buza, rozs, kétszeres és zabon felül tengeri és árpa vásárlására is feljogosítják, ugyancsak a jogosított malomokat is, ha a vásárlások a rendelkezésekben foglalt korlátozások betartása mellett történnek. Az alsófokú közéletmezési hatóságok tehát a szállítási igazolvány kiadását a jogosított kereskedők és malomok tengeri és árpavásárlására vonatkozólag nem tagadják meg.

Letartóztatták az Aranykalász Szövetkezet három igazgatóját

Budapest, március 18. Nemrégben lelepte le a rendőrség azokat a visszaéléseket, amelyeket a hangzatos című Országos Csatlóvédelmi Egyesületnél tapasztaltak és amelyek a kisemberek egész tömegét károsították meg. Most egy másik ilyen konjunkturális egyesületnek, az Aranykalász Mezőgazdasági Szövetkezetnek hoztánva foglalkoztatja a rendőrséget.

Az Aranykalász Szövetkezet hat évvel ezelőtt alakult meg ezerpengő alaptőkével és 25.000 pengő értékű részjegyek kiadásával. A szövetkezetnek a Lovag-utca 22. szám alatt volt központi irodája a Gubacs-úton pedig telepe, de sültüzemelt is tartott, amely később megbukott. Az utóbbi hetekben tömeges feljelentés érkezett a szövetkezet ellen. A szövetkezet faosztálya, amelyet Haska Sándor vezetett, mintegy 66.000 pengő értékben vett fel fűrendeléseket s 462 vagyon lát kellett volna leszállítania, de ebből csak 70-et küldtek el a vevők cí-

mére s a fára befolyt pénzeket más, sürgetős követelések fedezésére fordították.

Megállapította a nyomozás azt is, hogy a szövetkezet két igazgatója, Csányi Sándor és Glibszter Dénes 6000 pengőt vett föl Teller Vince söffortól egy sertésüzlet céljaira heti 200 pengő haszonrészcsedést ígérve, de ebből csak 600 pengőt fizettek meg s a többit elköltölték. A rendőrség átvizsgálta a szövetkezet könyveit, melyekből súlyos szabálytalanságok derültek ki és a sorozatos visszaélések károsultjait eddig 39 följelentést tettek a rendőrségen.

Kiderült az is, hogy mindhárom igazgató büntetett előéletű. Csányi egyszer, a másik kétszer háromszor volt már büntetve. A rendőrség ma mindhárom igazgatót letartóztatta csalás és hitelsértés címén s most azt is vizsgálja, hogyan jutottak az igazgatók iparendély birtokába. Az eddigi kár mintegy 40.000 pengő.

Tízévi fegyházra ítélték a jogszigorlót, aki bosszúból agyonlőtte Győry János alhadnagyot

Annak idején részletesen beszámoltunk a pestszenterzsébeti gyilkosság főtárgyalásáról, amelynek keddi utolsó napján Zubovich Tibor ügyész vádbeszédében kifejtette, hogy ez a bűnpör a legjobb propagandanyagot szolgáltatná az alkoholizmus elleni küzdelem számára. Jasinszky 35 éves koráig semmiféle állást nem vállalt, özvegy édesanyja tanítónői nyugdíjából élésködött és mint „ősjogász” minden idejét helytelésre és dorézolásra fordította. Győry János alhadnagya llen bosszút forralt és előre megfontolt szándékkal követte el a bűncselekményt. Csak a véletlennek köszönheti — fejezte be vádbeszédét az ügyész —, hogy nem a statáriális bíróság ítéltékett felette.

A védő felszólalása után Geguss Imre tanácselnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint Jasinszky István szándékos emberölés bűntettében találtá vétkesnek és ezért tízévi fegyházra ítélté. Jasinszky, aki már a perbeszédet is

sírva-zokogva hallgatta végig, az ítélet kihirdetésénél megtántorodott és térdre rokkadt. A fogházörök ültették le a vádlottak padjára s az elnök engedélyével üve hallgatta végig a továbbiakat.

A törvényszék ítéletének megokolása szerint Jasinszky erősen ittas, de nem beszámíthatatlan állapotban követte el a gyilkosságot.

A bíróság enyhítő körülménynek vette Jasinszky büntetlen előéletét, degenerált voltát, idült alkoholizmusát, erősen ittas állapotát az eset alkalmával, ami azonban nem zárta ki beszámíthatóságát. Súlyosbíró körülménynek tekintette a bíróság, hogy az „ősjogász” az emberi indulatok egyik legszörnyesebbéből: bosszúállásból ölte meg két gyermek apját.

Zubovich Tibor ügyész fellebbezést jelentett be a vádtól eltérő minősítés miatt. Jasinszky és védője pedig enyhítésért fellebbeztek.

Zsidók elkülönítése Szlovákiában

Pozsony, március 18. A Szlovák TI jelentése szerint kormányrendelet készül, amely felhatalmazza az egyes városokat, hogy kijelöljenek bizonyos városrészeket és utcákat, ahol a zsidó lakásokat csupán a törvényes negyedévi felmondással lehet felbontani. Egyébként ugyanis a zsidók lakása már 14 napra felbontható azokon a helyeken, ahol a zsidó lakása nem ki-

vánatos. A zsidók — úgy vélik minden bizalommal — arra fognak törekedni, hogy részükre kijelölt utcákba költözzenek és így az árja lakosságnak lehetővé teszik a zsidóktól kiűrt lakások kibérlését. Azt hiszik, hogy Hymndok meggyorsítják azt az akélot, amely a zsidóknak a lakosság többi részétől való elkülönítését előzoza. (MTI)

Megdöbbenő tájékozatlanság Amerikában a magyarországi viszonyokkal szemben

Miért zárta az Egyesült Államok kormánya a magyar követeléseket

Budapest, március 18. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Külföldi híregyütök-ségek és rádióállomások közlése szerint az Egyesült Államok kormánya az ottani magyar követeléseket — úgy vanit az már II európai állammal szemben törtélt — „befagyasztotta”. Formális hivatalos értesítés erről az intézkedésről és arról, hogy az közlethírók pontosan mit jelent, még nem érkezett. Nincsen azonban kétség, hogy az intézkedés csakugyan megütrént és a beérkezett felhívatalos közlésekből lényeges tartalma már megállapítható.

E szerint a magyar követelések zár alá vételéről van szó. Hogy a zárlat alá vett követelések felett egyes esetekben mennyiben, milyen célra és milyen eljárás rendjén lehet rendelkezni, arra nézve egyelőre nincsen értesítés. Kétségtelen hogy a zárlat elsősorban azokra az üz-szegekre vonatkozik, amelyek az Egyesült Államok polgáralval szemben lényeg-áll adóságok szolgáltatának céljaira már régebben készenlétben tartottak. Ezek az üz-szegek lényegleg már az Egyesült Államokból hitelezőket illetik meg és ennek folytán a zárlat elsősorban ezeket a hitelezőket érti. Hogy ezenkívül még mi került zárlat alá, az egyelőre tisztázatlan. A magyar bankok és általában a gazdasági élet az utóbbi időben csak annyit pénzt tartott az Egyesült Államokban, amennyi az ország érdekében szükséges fizetések teljesítéséhez okvetlenül kellett. A magyar kormány minden esetre gondoskodni fog arról, hogy a magyar érdekek megfelelő védelemben részesüljenek.

Az amerikai magyar követelések befagyasztásával kapcsolatban és mintegy annak politikai megokolásánál egyes amerikai orgánumok azt állították, hogy Magyarország „német oralom” alatt van.

A Magyar Távirati Iroda ezzel szemben a követeléseket tartja szükségesnek leszógezni:

A magyar közvélemény nem először tapasztalja, hogy egyes népek megdöbbenő tájékozatlanságot árulnak el a magyarországi viszonyokkal szemben. A tájékozatlanságnak az a foka azonban, amelyre a fenti állítás vall, egyenesen elképesztő. Minden Magyarországon élő normális itélőképességgel rendelkező egyén könnyűszerrel megállapíthatja, hogy Magyarország semmiféle idegenuralom, így tehát német uralom alatt sincs. Magyarország évezredek alkotmánya keretében saját törvényes szervei vezetésével folytatja független és önálló állami életét és német részről semmi kísérlet sem történt arra nézve, hogy Magyarország szuverenitásán eszoha ejtessék. Amennyiben egyes amerikaiak a Németország és Magyarország közötti baráti viszonyt és az abból folyó politikai és gazdasági együttműködést német uralomnak nevezik, azt Magyarország szuverenitásába való legilletéltelenebb beavatkozásnak kell minősíteni, mert ebből az következik, hogy amerikai felfogás szerint a magyar állami életnek csak oly irányban szabad fejlődnie, amelyik az Egyesült Államok mindenkorai politikai beállítottságának megfelel és ha Magyarország ettől eltér s az Egyesült Államoknak nem lesz fölélt lép együttműködés-

APOLLO filmszínház

Apák és fiúk örök problémája.

Szeressük egymást

Bulla Elma, Csontos, Gregus, Hildvéghy, Maklary.

be, mindjárt az a vöd éri, hogy más népi politikai oralma alá került. Az amerikai nép előtt mindig tisztelhető álló szabadság fogalmának ilyené váló értelmezését a magyar nemzet elutasítja magától.

Róma, március 18. (MTI) A ma reggeli olasz lapok közlik a félhivatalos magyar állásfoglalást az amerikai magyar követeléseknek a washingtoni kormány által történt zárolásáról.

Prága, március 18. (MTI) Az amerikai magyar vagyonok zár alá való vételéről kapcsolatosan a MTI által kiadott hivatalos nyilatkozatolt a Der neue Tag keddi reggeli száma „Eles magyar nyilatkozat Washington ellen” c. alatt szászszertint idézésben közli.

A ROMÁNIAI VÁLLALATOK ELROMÁNOSÍTÁSA

Bukarest, március 18. A romániai vállalatok elrománosítása érdekében a félhivatalos Unirea néhány nap óta azt jelenti, hogy a készülő intézkedések a romanizálást egyetemesen fogják megoldani.

ELETFÖGYITGLANI FEGYHÁZRA ÍTELTÉK, MERT MEGGYILKOLTA VADHÁZASTÁRSÁT

Marosvásárhely, március 18. A marosvásárhelyi törvényszék kedden Eletfogyitglani fegyházra ítélte Duldner Vilmos bátyos lakost, aki 1940 április 16-án meggyilkolta és kirabolta vadházasztársát, özv. Hartig Amáliát. Az ítélet jogerős. (MTI)

PORULJART BANDITÁK

Varsó, március 18. (Német TI.) Varsóban a krakkói út egyik házában két fegyveres bandita megtámadott két bankpénztárost, akiknél 100 ezer zloty volt. Dulakodás támadt, de a banktisztviselők kerültek fölénybe s a támadók elmenekültek. Az üldözésükre indult rendőrök az egyiket elfogták, a másikat nem sokkal később lakásán letartóztatták. (MTI)

KIOSZTOTTAK ESTERHÁZY HERCEG ORVOSI ÖSZTÖNDIJAIT

Az Esterházy Pál herceg által minden évben kiírt orvostudományi pályázatra idén 87 fiatal orvos nyújtotta be pályázatát. A herceg által felkért bíráló bizottság most osztotta ki az 1941. évi ösztöndíjakat húsz orvos részére. Ösztöndíjban részesült Blazsó Sándor, Dubrzenszky Viktor, Botár Gyula, Csajághy Márta, Ernszt Jenő, Fazekas Gy. Gyula, Györffy Iván, Jávor Zoltán, Juba Adolf, Julesz Miklós, Jögesi Kiss Pál, Korpássy Béla, Környei István, Kup Gyula, Lissák Kálmán, Lugossy Gyula, Podhrachky Lajos, Rauss Károly, Tankó Béla és Törő Imre. Ezenkívül a herceg 3900 pengőt adományozott a népfelnevelési bizottság tudományos munkásságára.

Vigszínház mozgó

Ma 3, 5, 7, 9 órakor vetítjük a nagy német világhírt:

JUD SÜSS

Fősz.: Ferdinand Marian, Henrich George, Werner Krauss.

Csak 16 éven felülieknek!

Holnaptól: Szörényi Eva és Uray Tivadar új magyar filmje: ELKÉSETT LEVÉL.

Eddig 1245 angol kereskedelmi hajó süllyedt el közel 5 millió tonna ürtartalommal

Churchill elismeri, hogy Anglia veszteségei nagy mértékben emelkednek — A tengely az Egyesült Államok minden lépésére hasonló lépéssel válaszol — Anglia kétségbeesve sürgeti az amerikai segítséget — Letartóztatták Gandhi titkárát

Atadták a Vezérnek a török köztársasági elnök választát

Amsterdam, március 18. (Német TI) Churchill miniszterelnök kedden beszédet mondott a tengerentúli élő amerikaiak egyesületében. Ugyanekkor szólalt fel hivatalba lépése óta első ízben Winont, az Egyesült Államok londoni nagykövete. Churchill többek között ezeket mondta:

— Abban a pillanatban üdvözlőjük körünkben Winont urat, amidőn a nagy atlanti-óceáni csata egész terjedelmében és hevességében kifejlődében van. Nemcsak német bűvárnaszádok, hanem már német csatahajók is kelték át az Atlanti óceánon és eljutottak az amerikai partokig és el is süllyesztettek már néhány hajónkat, amely kíséret nélkül haladt a tengeren. Messze nyugaton a 42. hosszúsági foknál süllyesztettek el hajókat. Ezen a tengerparton és a szigetországokhoz vezető nyugati hajóútvonalon most heves és körlelhetetlen harc folyik, hogy ideérkezessen a tőz és a lélektörő gépek áradata, amely nélkül nem tudjuk fenntartani háborús erőfeszítéseinket sem itthon, sem Középkeleten, mert az utóbbi hadszínteret sem szabad elhanyagolnunk. Veszteségeink e pillanatban emelkednek. El fogunk azonban mindent követni, hogy megálljuk helyünket ebben a halálos megpróbáltatásban. Erőnk hétről hétre fokozódik. Epen ezért jogosan elvárom, hogy mindenki elhiggye nekem, amit most itt mondom: Bizok benne, hogy mindent át fogunk vészelní. (MTI)

ANGLIA HAJÓVESZTESÉGEI

Lisszabon, március 18. (Stefani) A Lloyd angol biztosító társaság közleményéből kitétnik, hogy a háború első 18 hónapjában 1245 kereskedelmi hajó süllyedt el összesen 4.969.000 tonna tartalommal.

Berlin, március 18. (Német TI) Német gyorsnaszádok hétfőn megtámadták a keletangliai vizeken haladó hajókaravánokat és elsüllyesztettek több, mint 10 ezer tonnát kitevő ellenséges kereskedelmi hajóteret. Részletesebb jelentések még nincsenek. (MTI)

DONOVAN NEWYORKBA ERKEZETT

Newyork, március 18. (Reuter) Donovan ezredes, Rosevelt elnök európai kiküldöttje vizirepülőgépen visszaérkezett Newyorkba. (MTI)

LETARTÓZTATTÁK GANDI TITKÁRÁT

London, március 18. A páinindiai rádió jelentése szerint Gandhi titkárát az India védelméről szóló rendelet értelmében kedden letartóztatták. (Reuter)

HALIFAX MINDENÜTT NEMET TENGERALATTJÁROKAT LÁT

Washington, március 18. Sumner Welles, mint külügyi államtitkár kijelentette az újságíróknak, hogy Halifax lord angol nagykövettől azt az értesítést kapta, hogy az Atlanti Óceán északi részén német tengeralattjárók portyáztak. Az újságírók kérdésére válaszolva Welles kijelentette, hogy hétfőn a késő esti órákban Halifax közölte vele, hogy a brit haditengerészet tájékoztatta az Egyesült Államok haditengerészetét azokról az értesülésekről, amelyek szerint egy német tengeralattjáró elérte az Egyesült Államok vereség-vizeinek szegélyeit. Welles hozzátette, hogy semmi

értesülése nincs arról, hogy német harcú cirkálóknak vannak az Atlanti Óceánon. (Reuter)

SEYDAM MINISZTERELNÖK SZERDÁN NYILATKOZIK A TÖRÖK POLITIKÁRÓL

Ánkara, március 18. (NST) A török sajtó jelentése szerint Seydam miniszterelnök szerdán nagy nemzetgyűlésen nyilatkozik Törökországot bel- és külpolitikájáról.

Ánkara, március 18. Hétfőn hozták nyilvánosságra a török fővárosban, hogy Törökország moszkvai követe vasárnap hosszabb tárgyalást folytatott Visinszky helyettes külügyi népbiztossal. A tárgyalások anyagáról ankarai politikai körök semmi felvilágosítást nem adnak.

IZMET INONU VALASZÁT ATNYUJTOTTÁK HITLERNEK

Belgrad, március 18. A „Politika“ isztanbuli jelentése szerint itteni jól informált körökben úgy tudják, hogy a török köztársasági elnök futára megérkezett Berlinbe.

Illetékes török helyen megállapítják, hogy İnönü elnök válasza nem tartalmaz semmiféle javaslatot, úgy hogy újabb válasza nincs szükség. Hozzáteszik azt is, hogy İnönü halálát fejezte ki Hitler vezérnek ama megnyugtató üzenete felett, hogy Törökországnak nem kell bizonyalmaktól tartania a német csapatoknak Bulgáriába való bevonulása miatt.

Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a Balkánon a békét megfogják őrizni.

Egy másik isztanbuli jelentés szerint İnönü válasza azt is tartalmazza, hogy Törökország szomszédaival és a balkáni államokkal szemben békés szándékot táplál és az a kívánsága, hogy továbbra is fenntartsa a békét.

AZ AMERIKAI KÖVET ELUTAZOTT BUDAPESTRŐL

Budapest, március 18. (MTI) John F. Montgomery amerikai követ március 17-én délelőtt 11 órakor feleségével együtt a budaörsi repülőtérrel külön repülőgépen eltávozott. A távozó követ üdvözlésére a külügyminiszter képviselőjében megjelent Ghyczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint a protokoll-osztályvezetője.

MADRIDBA ERKEZETT A LONDONI BOLGAR KÖVETSEG SZEMÉLYZETE

Madrid, március 18. (NST) A londoni bolgar követség személyzete megérkezett a spanyol fővárosba. A bolgárok repülőgépen utaztak Londonból Lisszabonba, innen pedig különvonaton tettek meg az utat Madridig. Most különvonaton Franciaországon és Németországon át térnek vissza hazájukba. Nincsen a vizitációk között Momesilov volt londoni bolgar követ, aki hazájának a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozásakor lemondott követi tisztjéről és most Angliában maradt.

SZIGORU INTÉZKEDESEK BULGÁRIÁBAN

Szofia, március 18. (NST) A bolgar minisztertanács megtiltotta egyesületek és társaságok közgyűléseinek és nagygyűléseinek megtartását. A rendelkezés visszavonásig van érvényben. Az erről szóló rendeletet a belügyminiszter indokolás nélkül tette közzé. Politikai körök-

ben azt hiszik, a tartalékos évfolyamok behívása késztette a kormányt arra, hogy megakadályozza fontos gazdasági egyesületek vezetőségének átalakítását a behívott tagok távollétében.

A bolgár közéleti főbiztosság figyelmezteti a lakosságot, hogy a törvény értelmében mint spekuláns büntetik meg mindazokat a személyeket, akik a megszabott vagy szokásos piaci áraknál drágábban adnak el valamely árut német katonáknak.

GORELKIN SZOVJETNAGYKÖVET AZ OLASZ KIRÁLYNÉNÁL

Róma, március 18. A királyné és császárné hétfőn kihallgatáson fogadta Gorelkin szovjet nagykövetet és feleségét. Első ízben történt meg, hogy a királyné szovjet diplomatát fogad.

MEZŐGAZDASÁGI MOZGOSÍTÁS ROMÁNIÁBAN

Bukarest, március 18. A román kormány elrendelte a mezőgazdaság mozgósítását. A többtermékesre irányuló rendelet készletek tartaléklásáról is intézkedik.

A JUGOSZLÁV ÁLLAMFÉRFIK BERLINI UTJA

Belgrad, március 18. A jugoszláv államférfiak németországi útjának időpontját még nem állapították meg. Egyes értesülések szerint azonban lehetséges, hogy még e héten sor kerül az utazásra. (MTI)

Belgrad, március 18. A jugoszláv német-olasz tárgyalások változatlanul folyamatosan vannak s céljuk annak a megállapodásnak megszövegezése, melyről a nemzetközi diplomácia körében már napok óta beszélnek.

Belgrad, március 18. Ma délután hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint minden kétséget kizáróan megállapították, hogy december 22-re virradó éjszaka Szasak városát angol gépek bombázták. Az angol kormány ezért sajnálkozásának adott kifejezést és közölte, hogy az okozott kárt meg fogja téríteni.

ANGLIA NEHEZ NAPJAI

Róma, március 18. (MTI) A Tribuna berlini tudósítójának jelentése szerint német illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy a háromhatalmi egyezménybe tömörült hatalmak az Egyesült Államok minden ellenséges lépésére hasonló lépésekkel válaszolnának. Berlinbe érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok hadihajókat küldtek ki a Csendes-óceánon fekvő angol birtokok védelmére. Ezek a hajók állítólag már meg is érkeztek az újzélandi Aucklandba, ahonnan folytatják útjukat a Csendes-óceáni támaszpontok felé. Értesülések vannak arról is, hogy Churchill a következő napokban újabb beszédet intéz Amerikához, amelyben kijelenti, hogy az Atlanti óceánon megkezdődött nagy csata a most következő 60–90 napon fog eldőlni és ha az Egyesült Államok nem enged át sürgősen újabb hadihajókat Angliának és nem enged meg az amerikai hajóknak, hogy árukat szállítsanak Angliába, akkor Anglia ezt a csatát igen könnyen elveszítheti.

ANGLIA HÁBORUBA AKARJA VINNI IRORSZÁGOT

Berlin, március 18. Német politikai körök rámutatnak arra, hogy De Valera ir miniszterelnök újabban többször foglalkozik a politikai napi kérdéseivel. Német politikai körökben azzal magyarázzák ezt a tényt, hogy Irorszagra egyre növekvő nyomás nehezedik. Londonban nyilvánvalóan

magkísérik, mondták kedden a Wilhelmsstrassen, hogy olyan helyzetbe kényszerítse Irországot, amelybe De Valera és népe nem akar jutni. De Valera határozatlan azt kívánja, hogy Irorszag ne váljék hadszíntérre és ezt német részről ellentétben Angliának a történelem folyamán tanúsított sóvárgásával, mindig méltányosnak és feltétlenül érthetőnek tekintették. Azok az állítások, hogy Németország nyomást gyakorol Irorszagra, szándékosan összetévesztik a helyzetet, fűzték hozzá a német fővárosban. Ezek az állítások nyilvánvalóan olyan körökből erednek, amelyeknek eleve az az érdekük, hogy félrevessék a világ közvéleményét, tehát magából, Londonból. (MTI)

DARLANT MÁRA VÁRJÁK VICHYBEN

Vichy március 18. (Német TI) Vichy politikai körök szerdára várják Darlan tengernagy visszaérkezését Párisból. A tengernagy, mint híre járt tárgyal a megszállt övezet francia politikusaival és magasrangú közigazgatási tisztviselőivel, valamint De Quinon nagykövettel a francia kormány megszállt területi főmegbízottjával. Darlan tengernagy ebédet adott Abetz német nagykövet tiszteletére. Az ebéden résztvett a német gazdasági élet több képviselője is.

Páris, március 18. (Német TI) Az Egyesült Államok nagykövetsége felszólította a megszállt Franciaországban élő amerikai állampolgárokat, hogy utazzanak el Franciaországból, utfeleloiket pedig ne hosszabbítsák meg. (MTI)

HULL SÜRGETTE A 7 MILLIÁRD DOLLÁR MIELŐBBI ENGEDÉLYEZÉSET ANGLIA RÉSZÉRE

Newyork, március 18. (Német TI) Engedélyt adtak azoknak a nyilatkozatoknak közzétételére, amelyekkel Hull és a kormány valamint a véderő más tagjai a múlt héten a képviselőház pénzügyi bizottságának egyik titkos ülésén tettek.

Hull ezen az ülésen felszólította az amerikai nemzetet, támogassa minden erejével azokat az országokat, amelyek szemben állanak a „hódítók” támadásával. — Sürgette a Rooseveltt által követelt 7 milliárd dollár megadását s utalt arra, hogy a tengeren megnövekedtek a veszélyek és Amerika nem táplálhat illúziót a veszélyek nagysága felől. Stimson hadügyminiszter pedig azzal érvelt a vitában, hogy a szükséges pénz előteremtésének előadásával költségessé tenné Dél-Amerika védelmét. Knutsen nemzetvédelmi bizottság elnöke közölte az ülésen, hogy az Egyesült Államok hadianyag előállítására és kijávitására 784 gyárral rendelkeznek. A szövetségi kormány egy milliárd 574 millió dollárt már kiadott 302 gyár létesítésére. Ezekben a gyárakban 12,6 milliárd értékű hadianyagot szándékoznak termelni. E gyárak közül 61-nek költségét Anglia fedezte, míg 421 építés alatt levő üzem 393 millió dolláros költségét magántőkéből fedezik. (MTI)

Newyork, március 18. (Német TI) A képviselőház ma kezdte meg tanácskozásait az Anglia megsegítéséről szóló törvénnyel kapcsolatos 7 milliárd dollár engedélyezéséről a megsegítési törvény pénzügyi alátámasztására. Az amerikai kormány értesülése szerint a brit birodalom, beleértve Kanadát, Újzealandot, Ausztráliát és Dél-Afrikát, valamint Indiát, a háború pénzügyi szükségletének alátámasztására havonként 1,75 milliárd dollárt költ, amiből magára Angliára 1,5 milliárd dollár esik. Kanada az 1941–42. költségvetési évben 1,4 milliárd dollár közvetlen hadikiadás fedezetéről gondoskodik.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA is CHARLES BOYER megkapó játékával az

Ejszaka kezdődött

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor! Híradó!

Veszedelemes betörőt fogott a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség az utóbbi időben arányos kézzel igyekezett telelezni a mind gyakrabban működő betörőket, tolvajokat, bűnözőket. Jóllehet a rendőrség vélekvé-tesztülete csökkentett létszámmal dolgozik, egymásután érik el a legszebb, elismeréseméltó eredményeket. Legutóbb is több veszedelemes tolvajt és betörőt jutattak az igazságszolgáltatás kezére. Most újabb jelentős fogással gazdagította sikerrel a rendőrség. Hosszas és kitartó nyomozás után elfogták Tokaji László nap-számos, többszörösen büntetett, 23 éves fiatalembert. Tokaji László nemrégiben szökött meg Debrecenből s egy ideig Budapestben tartózkodott. A fővárosi levegő azonban nem tetszett neki, újra visszatért Debrecenbe, s itt újabb bűncselekményeket

követett el. Kihallgatásával kiderült, hogy még tavaly júniusban átkulccsal behatolt az egyik debreceni lakásba s onnan nagy-értékű ruhazsákmánnyal távozott. Később egyik budapesti barátját károsította meg. A fővárosi barát nagy csomagokkal érkezett s azokat együtt helyezték el az egyik vendéglőben, majd elindultak állítólag állást, munkát keresni. Tokaji útközben valami ürüggyel elvált barátjától, visszament a vendéglőbe, magához vette a barát-csomagjait és eltűnt azokkal. Most a rendőrség annak megállapításával foglalkozik, hogy nem követett-e el Tokaji több bűncselekményt Debrecenben? A veszedelemes betörőt egyébként kedden délelőtt átkísérték az ügyészre.

Újabb bizonyításkiegészítést rendelt el a törvényszék Korom Gyula és társai bűnperében

A debreceni királyi törvényszék Fővenyessy büntetőtanácsa január végén tartott tárgyalást Korom Gyula ismert nevű debreceni nagyvágó és vádlott társai bűnperében. Az elsőrendű vádlottat és hét ugyancsak ismert debreceni nagyvágót, illetve hentesmestert a királyi kincstár feljelentésére az ügyészség árdránító visszafelé vádolta, mert a vád szerint a múlt év nyarán több ízben nagyobb mennyiségű sószalonát és zsírt szállítottak Kárpátaljára, Husztra, Kassára s ott a maximáltnál is magasabb áron adták el. A fő vállalkozó Korom Gyula volt a vád szerint, a társai az ő üzletébe kapcsolódtak be, s így kerültek ők is vád alá. A januári főtárgyaláson a törvényszék kihallgatta valamennyi vádlottat, valamint egy két tanút, a vád és védelem

képviselője azonban még a cselekmény körüli tények tisztánlátása végett bizonyításkiegészítést javasolt a törvényszéknek, amit elfogadott a Fővenyessy tanács és elrendelte újabb tanúk kihallgatását.

Kedden délelőtt került sor a második tárgyalásra, amelyre megidézte a törvényszék Dóczy János szadost, akivel a vádlottak a zsír és sószalonra eladási árára vonatkozólag megállapodást kötöttek. Kisebbség fontosabb részletekben kihallgatta a törvényszék Ökrös Istvánt, valamint több huszti és kassai vásárló hentesmestert. A kihallgatásuk azonban még mindig nem tisztázta a cselekmény részleteit, mert a törvényszék most sem hozott ítéletet, hanem újabb bizonyításkiegészítést rendelt el, amiért is a további tárgyalást elnapolta.

Pénteken szabadult a fogházból, vasárnap betörést kísérelt meg, kedden már elfogták

A debreceni bűnügyi krónikában nem egyszer találkozott a debreceni közönség Nagy Zoltán névvel, aki tiszadadaai születésű és felsőbb iskolákat is végzett. Nagy Zoltán azonban rossz társaságba került s lassan teljesen elzüllyedt. Egymásután követte el a kényeseket és legutóbb a debreceni törvényszék ítélte el. Az úri betörő pénteken szabadult ki a debreceni fogházból, vasárnap azonban már újabb bűncselekmény végrehajtásához fogott.

Vasárnap éjjel bemászott az egyik debreceni udvarra, itt azonban megzavarták. Ez nem izgatta Nagy Zoltánt, hanem a szomszéd udvarra hatolt be s ott akarta a

zárát felfeszíteni. A panaszosok feljelentése alapján megindult a nyomozás s kedden már el is fogták Nagy Zoltánt.

Az elzüllyött fiatalember egyébként szaro madarakkal házalt azzal a céllal, hogy ha nyitott lakást talál, kifosztja, vagy ellop onnan valamit. Betöréseit, lopásait rendszerint ittas állapotban hajja végre, s az ital is volt a veszte, mert mindannyiszor rajtavesztett vállalkozásán. A rendőrség már régebben kitiltotta Debrecen területéről s most, a bűnyádi eljárás folytatása után ismét kitoloncolják Debrecenből.

A Tisza István Tudományegyetem kedden tanácsülés keretében adta át a Kormányzó kitüntetését dr. Bókay Zoltán professzornak

Mintegy három héttel ezelőtt örömmel adtuk hírt arról, hogy Horthy Miklós kormányzó megengedte, hogy dr. Bókay Zoltán debreceni egyetemi professzornak a közegészségügy terén kifejtett három évtizedes munkásságáért legfelsőbb elismerését tudtál adják. Két nappal később leirat érkezett Lassonczy István főispánhoz az elismerés tudtúladásának továbbítása végett. A főispán felkérte az egyetem tanácsát arra, hogy a Kormányzó legfelsőbb elismerését, ezzel együtt a polgári Signum Laudist és erről szóló okmányt ünnepélyes keretek között nyújtsa át a kiváló professzornak, aki három évtizedes munkásságával a magyar tudományos élet gazdagodásához járult hozzá.

Kedden délután egyetemi tanácsülés keretében került sor ennek a legfelsőbb kitüntetésnek ünnepélyes átadására. Az ülésen a teljes egyetemi tanács jelenlétében dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor értékes beszéd kíséretében nyújtotta át az ünnepeltnek a kitüntetését.

— Örömmel ragadom meg az alkalmat — mondotta a rektor —, hogy a kitüntetés alapjául szolgáló tényekre és eredményekre a mélyen tisztelt tanács és a megjelent kolléga urak figyelmét felhívjam. 1939. év nyarán, a legrettegetesebb gyermekbetegség, a Meine-Medim kór pusztí-

tolt végig Debrecen és Hajdú vármegye gyermeksergében és ünnepelt karitásunk klinikáján 245 gyermek lebegett élet-halál között, jobbik esetben egy életet át tartó bénaság, vagy a halál között esvén leg-többjére a választás. Egy emelkedett gondolkodású ember szívének minden melegevel és az orvostudományak minden rendelkezésre álló eszközével vette fel a harcot a pusztító kórral szemben és pedig minden eddigi eredményt felülmúló sikerrel. Ugy hogy a betegek 40 százaléka teljes gyógyulással, 45,71 százaléka erős javulással hagyta el az ágyát és csak 5,31 százalék maradt a teljes bénaság bilincsei közt s nem egészen 9 százaléka vesztette életét. A szülőknek szárai kísérték áldásaikkal dr. Bókay Zoltánnak a munkáját, illő, hogy a társadalom és a kormányzat is tolmácsolója legyen a hálás elismerésnek, annálval is inkább, mivel ünnepelt társunk három évtizede áll már a magyar közegészségügy szolgálatában, a gyermekek ezreinek adva vissza egészségét és mentve meg életét. Amidőn Kormányzó Urunk legmagasabb elismerésének bizonyosságát a Signum Laudist neki átnyújtom, egész egyetemünk, Debrecen egész társadalma s minden magyar ember nevében, akik előtt szent a magyar gyermek élete és egészsége, kívánom, hogy

legyen áldás élet és működése további folyamán s gyarapítsa szentül is egyetemünk dicsőségét.

A rektor szavaira dr. Bókay Zoltán egyetemi professzor meghatódottan válaszolt:

— A szép kitüntetés, amelyért méltán büszke lehetek, vegyes érzelmeket kell bennem. Olyan valamiről jutalmaztattam meg, amiért jutalom nem, legfeljebb csak köszönet járt volna. Az, akinek az egész pályája csak örömet és gyönyörűséget hozott, akinek egész foglalkozása nem nyűg és teher, hanem olyan volt, mint más embernek a szórakozás, csak hálát adhatok a Gondviselőnek, amiért olyan pályát engedett befutni számomra, amelyre kisgyermek korom óta nagy vágyakozással gondoltam.

— A szép kitüntetés döbbentett csak ar-

Tréfából több ízben ellopták a szamarát

Kovács Béláné MAV lakatos felesége, Bezerédy-utca 31. szám alatti lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka feltörte az istálló ajtaját. Kovácsné elmondta a rendőrségen, hogy régebben voltak egy szamarát, amiért sokan tréfálkoztak velük és nem egyszer el is lopták tőlük. Ilyenkor vagy messzire az utcán, vagy pedig a város istállójában találták meg a csacsit. Ezek a meg-megújuló jelenségek nagy mértékben bosszantották őt is, férjét is, azonban csupán gyermekes

vicceknek könyvelték el és nem sokat adtak rájuk. Hogy az eltűnések ne ismétlődjenek meg, lakatolt lelték a csacsi-istálló ajtajára. Azonban ez sem sokat használt, mert valamelyik javíthatatlan hentesmester az éjszaka felépőzt az udvarra, feltörte az istálló ajtaját és valószínűleg le-mél ki akarta csempészni a szamarát. Tervét azonban nem hajthatta végre, mert valaki úgy látszik megzavarta s így a betörő csacsi nélkül távozott. A rendőrség megindította a nyomozást a csacsi-tolvaj kézrekerítésére.

Március 15.-i ünnepségek Hajdúböszörményben

Hajdúböszörmény népe ünnepi külsőségek között, ünnepi lélekkel emlékezett meg március idusáról. A reggeli istentisztelet után 11 órakor tartotta a város hivatalos szereplését az új magyar ifjúság felett a Boesky-téren. A hitvási egyesületek, a mezőgazdasági ifjúsági egyesület, a leventék és eszerekézők díszszakaszaival kivül a katonai és polgári hatóságok vezetői nagy számmal vettek részt az ünnepélyen.

Dr. Szabó Mihály gimnáziumi tanár mondott határozat beszédet, melyben különösen a legnagyobb magyar rendkívüli érdemelt méltatta. A Városi Dalárda és az Iparosok Törökös Dalköre ének-, a leventék zenekara induló számokkal szerepelt. Nagy lelkesedést váltott ki Sávágó Gábor jogszigorló cseleki szavalata, valamint Papp Miklós gimnáziumi tanuló verse. Az ünnepély a Himnusszal végződött.

Délután 4 órakor a gimnázium ifjúsága rendezte meg szokásos ünnepesét. Szabó Mihály tanár és ifj. Almásy Márton önképzőköri ifj. elnök szép beszédet követően a gimnázium zene- és énekkara, valamint melodráma és szavalelek egészítették ki a műsort.

Este 6 órakor az új levente-otthon fel-avatására került sor.

Hajdúböszörmény 3000 leventeje dr. Székely Antal polgármester megértő támogatásával nagyon szép és korszerű, hatalmas udvarral körülvett, sok előadóteremmel álló háttérrel talált.

Erről és március jelentőségéről vezér Kúszegi Frigyes e. e. őrnagy, világi járási hadnagy, a levente egyesület elnöke mondott nagyszabású és nagyhatású beszédet, lelkes taps közben. Vitéz Baross Gábor alezredes, városi kapitány és levente narancsnok vette az új otthon katonái, frappáns szavakkal. A leventék nevében Sávágó Endre segédoktató beszélt Szép ének- és zenekari számok után Csaba Csaba szavalt.

Az Iparoskörben az önképzőkör dísz-ülésén Sávágó Gábor jogszigorló emlékeztetett meg műsor közben a márciusi tántításáról, szenvedélyes erejű gondolatokkal.

A KTE ünnepi szónoka Szabó Ferenc gazd. isk. tanár volt. Bankettre, "hüvelyre" nem gyűltek össze sehol. Hajdúböszörmény népe megértette és érzi, hogy a mai időkben nem a vig poharazásra, hanem az emlékezésre, komolyságra és kitartó munkára van szükség.

Március 22.-én, szombaton lesz Pataky Kálmán és Raffai Erzsébet koncertje

Világot járó nagy művészeink között talán legismertebb világszerte Pataky Kálmán. Kevesen tudják, hogy mint karcú kis főhadnagy kezdte tanulmányait és két év múlva már a magyar királyi opera szolónéke volt.

Azóta Pataky Kálmán pályája egyenes ívben haladt a hírnév csúcspontja felé. A bécsi operaház szerződésleten tartotta, minden évben 2-3 hónapot vendég szerepelt Amerikában. Külföldi utságok a világ öt első tenoristája közé sorolják.

A muzsikát kedvelő közönségnek nagy ajándék ez a Pataky-Raffai-Erdész-Galánffy est. Operát nélkülözö közönségünk elsőrendű művészeket kap és nem mindennapi műsort. Szombati műsorán Pataky két hájos Schubert dalt, két Strauss dalt, aztán a lemez után már ismert eszményen szép Massenet „Mignon” és Donizetti „Bajilla” áriát és végül Liszt: Szerelmi álmát énekli. A műsor összeállítás is híven tükrözi vissza egy nagy énekes sokoldalúságát, fölüenyő tudását.

Az est másik szolista a bájós, szép Raffai Erzsébet, ki az operaszínpadról került az operaház és mint koloratúr operai szubrett, ma egyedülálló Pesten.

Erdész Mihály és Galánffy Lajos Debrecenben ismert, elismert magyar művészek. Nagyon helyes a Zenekedvelők Kö-

reinek terve, hogy ide-származott művészeinket is megszólaltatja.

A Zenekedvelők e IV. hárleli estjére jegyek és 40-50 százalékos kedvezményt jelentő csonkabérletek már 1,20 pengő részletre is kaphatók a Harmath-könyvkereskedésben. (Plac-utca 7 sz.)

MÁRCIUS 31-IG KELL LETÉTEBE HELYEZNI A HADIKÖLCSÖN KÖTVENYEKET

A pénzügyminiszter rendelete szerint a Magyarországon lévő összes hadikölcsönkötvényeket a megfelelő bejelentési nyomtatvány kitöltése mellett március 31-ig letétebe kell helyezni az adóhivatalok, továbbá az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki fiókjainak és azok a vidéki bankfiókok, amelyek a Pénzügyi Központ ellenőrzése alatt állnak.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:
Szerdán, csütörtökön: csak felnőttek
Szerdán — csütörtökön:
Csak felnőtteknek!
„Z” A FEKETE LOVAS
I. rész.
Izgalmas kalanddráma!

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
 „Aranygyal” Bánó Andor, Piac-utca 50. — „Reménység” Dr. Gódey S. orvosi, Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér. — „Sas” özv. Mandel Józsefné, Hatvan-utca 70. szám.

A Magyar Élet Pártjának hírel

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló, félelel, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 28-23.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden vasárnap 11—12 óráig a pártiroda helyiségében.

A MAGYAR ÉLET PARTJÁNAK TÁRSASÁGÁÉ az Arany Bika szálló félelel nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FOISPAN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A PART ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A KÖZÉLMEZESI KORMÁNYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Émlékeztetünk

MÁRCIUS 19.

1938. A Kárpátalja felszabadítását követő újszaporítás keretében a m. kir. 12. kerékpáros zászlóalj Szolymáról, Zajgón és Dolhára menetelt. Utközben Márton Lajos kerékpárja megsérült, mire nevezett Lunzer Ferenc kerékpárossal aki a szakasz szerelője volt, lemaradt. Amikor azután gyorsan kijavították a hibát és felzárkózás céljából a szűz után hajtottak, hirtelenül 6 ukrán felkelő lesből, orvul megtámadta őket. Kerékpárosaink azonban nem ijedtek meg, hanem bátran és elszántan rávetették magukat a támadókra, akiket pillanatok alatt leküzdöttek és foglyul ejtettek. Ezért a létért Márton és Lunzer kerékpárosok a bronz vitézségi érmet kaptak jutalmul.

— **Sándornapja az ügyészségen és a törvényszéken.** Mint minden esztendőben az idén is meleg szeretettel és rajongó tisztelettel keresték fel a kartársak és vezető tisztviselők dr. Mező Sándor királyi ügyészségi elnököt és Jeney Sándor törvényszéki elnököt, s őszinte szerencsekívánatuknak adtak kifejezést a látogatók Sándor napja alkalmával a két közéleti vezető notabilitásnak.

— **Sándor nap a városházán.** Kedden délelben 1 órakor Zöld József h. polgármester vezetésével felkeresték az ügyosztályvezetőt és tanácsnokot dr. Kölesy Sándor polgármestert és meleg szavakkal köszöntötték névnapja alkalmából. Ugyancsak sokan gratuláltak dr. Balogh Sándor főjegyzőnek, dr. Bacsoni Sándor tanácsnoknak, dr. Kupinszky Sándor tanácsnoknak, Erőss Sándornak, a népjólét hivatal vezetőjének. Sokan keresték fel jókívánságokkal Nagy Sándor főtanácsost, a számvétség h. főnökét aki már hosszabb idő óta gyengélkedik. Rajtuk kívül még a többi Sándorokat is elhalmozták gratulációkkal.

— **Dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyzőt** kedden délelben a tisztelők és barátok nagy serege kereste fel névnapjára gratulációval. A közszeretettel álló egyházi vezető férfit még vidékről is számosan halmozták el szerencsekívánatukkal.

— **A Debreceni Újság—Hajdúföld gyűjtése az árvízkarosultak részére** eddig 179.76 pengő volt. Tegnap Dallman Miklós MÁV étterem tulajdonosa 50, Hoss János pedig 3 pengőt adományozott a nemes célra. Gyűjtésünk eredménye ezekkel az összegekkel: 232.76 pengő.

Szörényi Éva, dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor, dr. Bessenyei Lajos és dr. Kiss József tankerületi főigazgató társaságában cserkészítők vacsoráján az Angol Királynőben

— **Sándor és József névűt a KIE-ben.** Fiatalemberek vidám csoportja gyűlt egybe 17-én, hétfőn, este 8 órakor a KIE egyik barátságosan berendezett társalgó szobájában, hogy meghitt baráti körben ünnepelje meg a Sándorok és Józsefek névességét. Az izletés vacsora és családi jellegű műsor mellett mindenki kellemesen szórakozott. De azokról a barátaikról sem feledkeztek meg a fiúk, akik elfoglaltságuk miatt nem vehettek részt ezen az alkalmon. Üdvözlő levelezőlapokon juttatták el az illetékesekhez jókívánságaikat. Sándor és József tagjainak ezúton is jókívánságait küldi a KIE.

— **Kerékpárlopások.** Gyuró Lajos férfit, Rákosi Jenő-utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 140 pengő értékű „Via rex” kerékpárját az utcáról ellopta. Ugyancsak elamelték Járó Sándor raktári munkás, Kórház-utca 1. szám alatti lakos 148 pengő értékű „Kühne Super” kerékpárját a Vigszínház mozgó előcsarnoka elől.

— **Adományok az árvízkarosultak részére.** Az árvízkarosultak megsegítésére a legutóbb a következő adományokat fizették be a főispáni hivatalhoz: Takarékoság 50, debreceni Pipóhegyi állami elemi iskola növendékeinek gyűjtése 10.10, B. F. baráti társaság 10, nyulasi állami elemi iskola Vöröskereszt csoportja 33.13, nyulasi állami elemi iskola tantszűlete 12 pengő.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőhelyet.**

— **Felakasztotta magát egy böszményi gazdálkodó, mert elkeserítette a rossz időjárás.** Tragikus módon vetett véget életének hétfőn délután Oláh Imre hajdúböszörményi 45 éves gazdálkodó. Mig egyedül volt a lakásban, egy vastag szinegre felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. A csendőrség vizsgálatot indított a rejtélyes öngyilkosság ügyében s a vizsgálat eddigi eredménye szerint állítólag azért vált meg az élettől a közepkorú, szorgalmas és dolgozó gazdálkodó, mert elkeserítette a rossz időjárás. Többször hangoztatta ismerősei előtt, hogy megint veszélyben van a jövő évi termés, a víz sokat pusztított a vetésben s ha most sem lesz jó termés, nem éli túl. Valószínűnek tartják tehát, hogy ez ösztönözte a derék gazdálkodót az öngyilkosság elkövetésére. Tetetésére az ügyészség engedélyt adott.

— **Betörték egy vendéglőbe és kifosztották a billiárdasztalt.** Banyai Lajos vendéglős, Vígkedvő Mihály-utca 67. szám alatti vendéglőjét a múlt éjszaka ismeretlen tettesek feltörték, majd felfeszítették a billiárdasztalt és a közikasszát, s azokból 180 pengőt magukkal vitték. A betörést azonban nem akarták szárazon megúszni, s ezért elemeltek még 6 üveg likört, pezsgőt. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— **A konyhaasztalról ellopták az arany karikagyűrűjét.** Domán Pálné Gyöngyvirág-utca 5. szám alatti lakosnak. A karikagyűrűt belsejében „D. P. 1934” bevésés volt.

— **ÜDVÖZLETEKET KÜLDJÖN DEBRECENI MŰVESZLEVEZŐLAPOKON.** A Bihácsi György rajzából készült művészlapok kaphatók a Mollusz, Harmathy, Csáthy, Böhm, Antalfy könyvkereskedésben, dr. Vörtes Bélané trafikban és Ifj. Gyürky Sándor Kossuth u., Plac u. 87. sz. papírüzletben és a Debreceni Újság—Hajdúföld Plac utca 56. sz. alatti kiadóhivatalban. Ugyanott sorozatok is megrendelhetők.

— **Naményi Z. Gyorsíró-gépiróiskolában** új kezdőtanfolyamra beiratkozhat. Kiképzés, levizsgáztatás, állásbajánlás. Batthyány-u. 1.

— **„Erdély” című színes, hangos film-bemutató a Déri Múzeumban.** A m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Minisztérium Erdély északi részének a Magyar Szentkoronához történi visszacsatolásával kapcsolatban a visszatért területek tájairól és kulturális értékeiről színes, hangos filmet készített. Ezt a filmet a Déri Múzeum előadótermében mutatja be március 23-án, vasárnap 3 előadásban. Az előadások kezdete délelőtt 11 óra, déli 12 óra 30 perc és délután 6 óra. Az előadások belépődíj mentesek. A díjmentes számozott ülőhelyre szóló jegyek az Idegenforgalmi Hivatalban (Ferenc József-út 26.) vehetők át március 20-tól naponta 10 és 14 óra és 16—18 óra között. Az Idegenforgalmi Hivatal ezen díjmentes jegyeket a jelentkezés sorrendjében adja ki. A jegyeket előadás előtt már a Déri Múzeum kapujában ellenőrzik, jegy nélkül még a múzeum épületbe sem léphet be senki. Polgármester.

Szorgos munka a 10. sz. m. kir. háztartási vándortanfolyam 3 hónapos gazdaasszony iskolájában

CSALÁDI ÉRTEŚÍTŐ

Csikos Ilonka
 Kiss László

forgalmiadóhivatali gyakornok
 Hajdúhadház jegyesek.
 (Minden külön értesítés helyett.)

— **Dr. Nagy Sándor** vármegyei főügyész sokan keresték fel kedden gratulációikkal névnapja alkalmából. Ugyancsak sokan gratuláltak dr. Ujvárosy Sándor főispáni titkárnak is.

— **Ma délután 5 órakor a Kossuth utcai templomban** a szokásos szerda délutáni evangélikus összejövetelt tartják. Az egyházzrész vezetősége ezúton is szeretettel hívja az érdeklődőket.

— **A „FERENCZ JOZSEF” KESERÜVIZ** régóta kifőzött bevált báziszer megörögzött azékrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **A Kistemplomi Egyházzrész** központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor az egyház tanácsstermében összejövetelt tart.

— **A Debreceni Orvosgyesület** március hó 20-án, csütörtökön délután 6 órakor a Belklinika tantermében tartja VII. tudományos ülését. Tatar József és Kovács Ferenc bemutatással, és előadással szerepel a tárgysorozatban. Az ülést pontosan 6 órakor kezdjük.

— **Módosították a távbeszélő díj-szabást.** A kereskedelmi miniszternek a hivatalos lapban megjelent rendelete módosítja a távbeszélő díj-szabás egyes tételeit. A rendelkezésben, amely március 15-én lépett életbe, a miniszter a multiplex-rendszerű alközpontokra szerényenként megállapított 140 pengő használati és fenntartási, valamint 100 pengő fenntartási díjtételt hatályon kívül helyezi. Az ilyen bejelentések díját a jövőben a postavezérgazgatóság fogja esetenként megállapítani.

— **Az Ungarn márciusi száma** közli a pesti Német Tudományos Intézet megnyitásának anyagát: von Erdmannsdorf német kövél, Tardowski rk. követ, Zschitzsch államtitkár, Homan kultuszminiszter, Schütz rektor és Freyer professor beszédét és előadását. Rédvay István a magyar-német sorsközösségről, Paikert Géza a magyar-japán kultúregyezményről írt, Révay József a jugoszláviai magyar emlékeket, Buócz Elemér a magyar és német szociálpolitikát ismerteti. Lám Frigyes és Reitterné Podhradszky Elza magyar klasszikusok verseiből fordított. Gazdag képanyag és mű-melléklet egészíti ki a Pukánszky Béla szerkesztésében megjelenő folyóiratot. Ára egy pengő. Kapható mindenütt: IBUSZ-pavilonokban, újságárusoknál.

— **Poloska,** svábbögár, ruszít, moly, hangya, egér, patkány, tyúk, állati-növényi tetvek, gombák irtását jótállással vállaljuk. Főregirtó anyagokat árusítunk. Lakását megvizsgáljuk. — Főregirtási munkát diszkrétén végzünk. Ne túsza lakásában fergek garázdálkodását, élelmiszereit összejárjuk, fepiszkitják. Szabados Gyula fereg- és hernyóirtó vállalata, Debrecen, Cserepes u. 4. Telefon: 26-30.

— **Hidetmény.** Értesítem az érdeklődőket, hogy március 21-én délelőtt 10 órakor a banki erdőhivatalnál tárolt 1800 drb kéve tengeriszar nyilvános árverésen el fog adatni. Polgármester.

Gyászrovat

Báthory Ferencné Tekeres Julianna... 68. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

grófj Pelsőczy Péter ny. ref. tanító 48 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből.

Vajda Dániel ny. m. v. főmunkonyezető 53 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből.

Id. polgár Vezendi Pál

földbírtokos 68 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint.

honti Horthy Dezső

ny. m. kir. dohánybevitel felügyelő csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint.

Kováts Vilmosné

assz. Lőry Jusztiáná név. főfelügyelő özvegye 63 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II.-od osztályú ravatalozó terméből.

Dr. Vargha János

nyakorvostudományi tanár 38 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből.

Március 27-én lesz a városi közgyűlés. Debrecen sz. kir. városi törvényhatósági bizottsága március 20-ára tervezte a közgyűlés megtartását.

Nincs akadály a tavaszi szövetforgalom megindulásának. A gyáraknak febr. 28-ig kellett leadniuk az Árkalkulációt s amennyiben az árkormánybizottság nem tett észrevételt, a kalkuláció alapján forgalomba hozhatják a szöveteket.

Debrecenbe érkezett Klao Sándor, aki lábbal festi képeit

Az érdekes festőművész az egész világon nagy feltűnést és sikert aratott türelemmel szerzett, csodálatos képességével

Érdekes vendég érkezett a minap Debrecenbe. Klao Sándor a világszerte nagy feltűnést keltett és érdeklődést kiváltó erdélyi festőművész hozta el festményeit, hogy Erdély északi részének visszalépt után először Debrecenben mutassa be bámulatrakélló tudásának eredményeit.

Klao Sándor nemcsak mint festőművész emelkedik ki a hétköznapokból, hanem azáltal is, hogy egyszerű festményeit nem közel, hanem lábbal festi. Az első pillanatra szinte hihetetlennek látszik ez a lény, a körülmények és az előzmények ismeretében azonban minden szemfényvesztősszerű látszat lekopik a róla alkotott hiedelemről.

Sebesülése után keze állandóan reszketett s így vagy fel kellett hagynia a művészetet, vagy más megoldást találnia. Hihetetlen nagy akaratával, hét esztendő állandó gyakorlattal sikerült jobb lábának izomzatát rendkívül könnyedé változtatni.

A hírverés szárnyra kapta nevét, szenzációt jelentett, meg a festményei is minden kritikát kiálttak és Klao Sándor egyszerre neves ember lett.

Ausztrália kivételével bejárta az egész világot, nagy világlapok cikkeztek róla. Felesége szarkesztőlőgünkben is bemutatta azokat. Legutóbb a „Wiener Bilder“, „Röma“, „Il Gazzetta“, „La Voce de Bergamo“ című lapok írtak meleg sorokat róla.

Klao Sándort és feleségét a lengyel háború kitörése Olaszországban érte. Hazautaztak a románok által megszállt Erdélybe, ahol pár kiállítás rendeztek Aradon, Temesvárott. Besszarabiá megszállásakor éppen Kolozsvárot tartottak kiállítását.

Az érdekes művész Széchenyi-utca 27. szám alatt tart műtermi kiállítását. Megnyitása iránt nagy volt az érdeklődés. A tárlaton főképpen tájképek szerepelnek, de van néhány sikerült portréja, csendélete is.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR

Szerdán este: Az Ördög nem alszik. Csütörtökön este: Kaland. Péntek délután: Bizánc. Filléres előadás. Pénteken este: Perzsgős vacsora. Turay Ida vendéjátéka.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI

Ma este közönségünkre „Az Ördög nem alszik“ című pompás, szellemes Vaszary-vígjáték, a szoron kimagasló sikere kerül színre. A délutáni „Bizánc“ ifjúsági előadásra elővételben elfogyott minden jegy.

Jön péntektől Turay Ida egyik legnagyobb szerepében, a „Perzsgős vacsora“ c. vígjátékban, mely a budapesti Vigaszínházban került nagy sikerrel előadásra.

MOZI

EJSZAKA KEZDŐDÖTT. (A Hungaria filmszínház nagyszerű amerikai filmbemutatója.) Telt házak mellett mutatta be a Hungaria filmszínház kedden nagyszíri amerikai filmjét, az „Ejszaka kezdődött“-et.

VERSENYTÁRGYALÁS A LÉTAL-UTI TANTERMES. TANITOLAKÁSOS ÉPÍTÉSRE

Debrecen város által a Létal-úton építendő egy tantermes tanítói lakásos és melléképülettel ellátott új állami, elemi népiskola építésével kapcsolatos I. Föld. köm., szig., bark. stb., II. és. III. bádógos, IV. tetőfedő, V. asztalos, VI. lakatos, VII. mázóló, VIII. füvegés, IX. vízszonredőny, X. kályhás, XI. kűtfúrás, XII. szobafestési, XIII. berendezési munkáknak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Az építkezés költségei biztosítva vannak. A közismert anyagbeszerzési nehézségekre tekintettel a város fenntartja magának a jogot, hogy a munkák odaítélését és vállalatbaadását mellőzheti.

Az előírt, okmánybéllyeggel ellátott, szabályszerűen kiállított, összefűzött, sajtókezűleg aláírt és a hátlapon cégzsveges pecséttel ellátott ajánlat: „Ajánlat a Létal-úton építendő egy tantermes tanítói lakásos, melléképülettel ellátott új állami, elemi iskola építésével kapcsolatos munkára“ felíratú, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlat 1941. évi április hó 3-án csütörtökön délelőtti 10 óráig Debrecen város közigazgatási iktatóhivatalába nyújtandó.

A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon délelőtti 11 órakor nyilvánosan bonoltnak fel a városháza kistanácsstermében amely eljárásan ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetmény, valamint az ajánlati és költségvetési úrlapok a kiírt munkákra vonatkozólag a műszaki ügyosztálynál (Csapó-utca 33. II. em. 12. sz.) kúspárosok által díjmentesen beszerezhetők.

A tervek megtekinthetők és felvilágosítás nyerhető a műszaki ügyosztály 5. számú hivatali helyiségében. Polgármester.

Fiaink pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbéllyegyet.

Emelkedett az árindex. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a következő statisztikai adatokat közli február hóról: A nagykereskedelmi ár indexe, az 1929. évi áratat százzal véve egyenlőnek, február végén 111,2 volt az előző havi 109,3-al szemben. A létfenntartási költségek indexe az 1913. évi áratat százzal véve egyenlőnek, február végén lakbérrel együtt számítva, az előző havi 118,9-el szemben 119, lakbér nélkül számítva pedig az előző havi 120,2-el szemben 120,3 volt.

SPORT

ORIASI KÜZDELEMBEN 8:6-RA VERTÜK A NAGYVÁRADI ÖKÖLVIVÓKAT

Remek sportot hozott a vasárnap! Nagyváradi-Debrecen városok közötti ökölvívó verseny. A verseny előtt önnepélyes zászlószere volt. Fux Antal tanügyi főtanácsos meleg üdvözlésre a nagyváradiak nevében Farkas Lajos mondott meghatót köszönetet. A mérkőzésen a debreceniek 8:6 arányban megérdemelt győzelmet arattak. Dénes pontozással győz Dzurik ellen. Darai (D) győz Fülöp ellen. A második, de különösen a harmadik menetben a nagyváradi elkészül erejével, azonban kitűnően állja s a kiütés elmarad. Vécsei fölényesen győz a nála 4 kilóval nehezebb nagyváradi Rózsa ellen. Hatalmas horogütéssel rendre betálatnak ellenfele állára. Bodó (N) győz Kovács ellen. Az első menetben egyenlő a küzdelem, a második és harmadik menetben a váradi jobban bírja az iramot. Eperjési (D) hatalmas fölényrel győz Serec ellen. A menet végén ellenfelet erőfölény miatt leléptetik. Kiss (D) győz Fogel ellen. A második menetben Kiss néhány súlydöbő jobb-horog beszalad ellenfele állára, aki feladja a kilátástalan harcot.

Az est legnagyobb mérkőzésén a váradi Gál kiütéssel győzött Bodnár ellen. Szécsületes iramú kezdés után Gál megingott, de a második menetben erőre kapott, s sorozatos támadások után egy hatalmas jobb horoggal eldöntötte a küzdelmet.

SPORTHÍREK

Ma jelölték ki a DVSC-WSC Magyar Kupa-mérkőzés játékevezetőjét és a partjelölőket. Vasárnap szünetelni fognak a bajnoki küzdelmek az egész vonalon. Az

Igy szabaddá vált napon és részben a keddi ünnepeken 32 csapat, közöttük a DVSC is Magyar Kupa-mérkőzést viv. Vasárnap a Stadionban a Wekerletelepi CS-t látja vendégül. A mérkőzés közelebbi időpontja felől még nem dőnött. Valószínűleg úgy fogják intézni, hogy a belgrádi közvetítéssel ne ütközzenek egybe. A játékvezetőt és a partjelzőket ma fogják kijelölni.

Szent László Kupa-mérkőzés. A debreceni fémipari szakiskola válogatott futballcsapata vasárnap Szent László-Kupa mérkőzés keretében a hajdúböszörményi „Booskai” gimnázium csapatával mér össze erejét, minden bizonnyal a DVSC-WSC előmérkőzéseként.

Szombaton délután rendezik meg a DTE Debrecen város női egyéni bajnokságát. A versenyen igen erős küzdelemre van kilátás. A DEAC és DTE tornászajnoknői teljes számmal indulnak.

A DTE birkozó szakosztálya ma este fél 8 órakor tartja alakuló közgyűlését, amelyre a birkozni óhajtokat tisztelettel meghívja az Elnökség. Szakosztályvezető.

Nem löttek vasárnap gölt az éllovasok sem az NB I-ben, sem az NB II-ben. Az I-ben változatlanul Sárosi és Zsengeller vezet 18-cal, utánpótlás következik Szabadkai és Turay II (16), továbbá Berecz (15) Bene és Finta (14). Az NB II-ben hármas holtverseny alakult ki az élen. Egyformán 10 gölt rúgott Sídlik, Moór és Perényi (Ganz), 16 gólos: Tóth (Ozd), 15: Tolvaj (Lampart), Jávor (Pereces), Kéri (MÁVAG), Balázsházi (RSE).

Két DVSC-játékos a hét 11-ében. Vasárnapi játéka alapján két DVSC-játékos került be az NB II multheti legjobbjai közé: az első csapatba Csokai és a másodikba Krestóf.

Eddig 10 nemzet nevezett be a budapesti EB-re. Április 29-én Budapesten rendezik meg az ökölvívó Európa Bajnokságot. Erre a németeken és olaszokon kívül a jugoszlávok, dánok, finnek, svédok, norvégok, svájciak és a szlovákok neveztek be összesen 60 versenyzővel a mieinket is beleszámítva. Lehet még számitani a franciák és esetleg a románok bevezetésére.

Az NB Tízsa-csoportjának állása a vasárnapi forduló után a következő:

1. DVSC	17	13	2	2	61:25	28
2. MAVAG	17	13	—	4	60:20	26
3. Lampart	17	12	2	3	57:28	26
4. Ó. MOVE	17	8	4	5	43:30	20
5. Ganz	17	8	3	6	46:29	19
6. Pereces	17	8	2	7	57:31	18
7. B. Vasut	17	7	4	6	42:45	18
8. Rusj	17	7	3	7	43:39	17
9. Salg. SE	17	7	2	8	40:47	16
10. Misk. VSC	17	6	2	9	44:35	14
11. Rákóczi	17	5	4	8	34:44	14
12. Kassai AC	17	5	4	8	33:47	13
13. T. Előve	17	2	4	11	19:51	8
14. Mátészalka	17	—	1	16	12:120	1

* Két büntetőpont levonandó.

Közgazdaság

MI UJSAG A BUDAPESTI ÉLELMISZERNAGYVÁSÁRTELEPEN?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint március 7-től 13-ig vasúton 249 vagon, továbbá 160 tehergépkocsi és 335 lófogató kocsi érkezett vegyes élelmiszerekkel, valamint 763 ketrec élőbaromfi, 290 mázsa vágott baromfi és 1490 láda tojás. Az élőbaromfi és tojásfelhozatal emelkedett, a vágott baromfi felhozatala csökkent. Az élőbaromfi piacon az árak tovább szilárdultak a vágott baromfi piacon a szilárdulás nagyon erős. A tojáspiac árai a nagy kereslet folytán szilárdan tartottak voltak. A zöld- és fűzelékpiacon az árak nagyjában változatlanok, kivéve a melegágyi sóskaát amely 60-120 fillérrel olcsóbbodott kg-kint, míg a paraj ára a hidegebbre fordult időjárás miatt 35 fillérrel emelkedett. A gyümölcspiacon közepes forgalom mellett az árak általában nem változtak. A közönséges alma ára 20 fillérre, a sárgabőgő narancs ára 4 fillérrel emelkedett kg-kint.

TERMÉNYTŐZSDE

Az ünnep előtt az egyik mezőgazdasági testület tájékoztatót adott a mezőgazdasági helyzetéről, de mivel az abban foglalt adatok a februári helyzetre vonatkoztak, ennek következtében a jelenlegi téli időjárás hatásától nincsenek megbízható hírek a piacon. Remélik ugyan, hogy a hideg nem tett kárt mindazonáltal az üzletkötésekben tartózkodás nyíltánál meg.

A hűvelések forgalmát kissé emelte vidéken és helyben az a körülmény, hogy a márciusi átvételi árak 20 fillérrel emelkedtek. Babfajtákból elsősorban a Dunántúlról érkeznek ajánlatok, egyes minőségűből a Nyírségből, a lencséből pedig a visszatért Erdélyből. A jegyzések különben ma is az egész vonalon változatlanok voltak.

Debreceni állatvásár. Felhajtás 10 280, eladás 104 drb. Felhajtás szarvasmarha 850, eladás 551 drb. Árak: vágómarha jöminőségű 56-86, közepes 44-56, silány 33-44, borjú 80-130, növendék marha 48-68, tinó, ökör 71-90 fillér, fejős tehén 340-380 P, vágó ló 57-148, silány igásló 95-200, közepes igásló 100-360, jó igásló 370-580 P. Az irányzat lanyhul.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás kövér 3, eladás 3. Felhajtás sovány 569, eladás 237. Árak: szedett nehéz malac 156, szedett silány malac 132, sovány koca 150-160, süldő 160-180 fillér, választott malac párja 36-48 pengő.

MEGHÍVÓ

A Gazdak Sütődéje Rt. debreceni bég cég 1941. évi március hó 29-én, délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Böszörményi-út 15. sz. alatti hivatali helyiségében, amelyre a t. Részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Debrecen, 1941 március 19. Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság jelentése az 1940. üzletévről.
 2. Felügyelőbizottság jelentése, mérleg megállapítása.
 3. Határozat felmentvény megadása tárgyában.
 4. Egyes igazgatósági tagok választása.
 5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
 6. Esetleges indítványok.
- FIGYELMEZTETES:** Szavazati jogával a közgyűlésen a társulati alapszabályok 10. §-a értelmében személyesen, vagy meghatalmazás útján csak az a részvényes élhet, aki részvényét a közgyűlés határmája előtt 3 nappal a társaság pénztáránál letétbe helyezte.
- A zároszámadások, Mérleg-, Veszteségnyereség számla stb. az alapszabályok 32 §-a értelmében a vállalat hivatalos helyiségében 1941 március hó 21-től kezdve a közgyűlés napjáiig közzemlére ki lesz téve.

A VISSZERES LÁB.

A VISSZERTAGULAT megelőzése és gyógyítása. Irta: dr. Engländer Árpád szakorvos A tartalomjegyzékből: Hogyan keletkeznek a visszértágulások? — A visszértágulat tünetei, okai és diagnózisa. — A visszértágulat kezelése: 1. Kompressziós kezelés, 2. Műtét kezelése, 3. Inspekciós kezelés. — Megelőzés és védekezés stb. Ára: P. 1,60.

Kapható: **DEBRECZENI UJSAG-HAJDUFÖLD kiadóhivatalában** Ferenc József-út 56. Telefon: 21-90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál** Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.** Felelős kiadó: **Balogh István**

Kiadó lakás 2 szobás

2 szoba, konyha és egyéb mellék-helyiségekből álló lakás április 1-re kiadó. Ruyter-utca 72. szám. 1297

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Négy szobás modern lakás, központi fűtéssel május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1301

Ajánlat

Ákác szőlőkaró még korlátolt mennyiségben, akác forgács 100 kg 3 P-ért kapható. Tímárntca 11. Telefon: 30-68. 1288

Nagyon szép tek, minden fajtából gyümölcsfák megérkez-kapható, Kálmán-tér 9. 1302

Ócskavasat, fémel, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvész Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. 777

NAGY hőpalack (THERMOS) vásár
Tóth Gyula
vasüzletében
városháza épület.

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák. Magastörzsű kös-méte nagy választékban. Kaphatók: Garai u. 5. sz. és Bethlen-u. 14. sz. 1245

FÉRFI felöltő és áltönyzövek, minden bozzvalók, férfi divatpor és galléros ingek olcsó árban
Petriknéi
Szent Anna-u. 5. sz.

Nyomatvány feliratok

Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda. Pénztár stb feliratokkal darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny

Spárgató amerikai óriás, két éves, eladó, Kossuth-u. 39. sz., házmaster, 1283

20-27 Gáspár Géza tűzifa és szénraktárának telefonszáma. Cím: Hid-utca 14 1115

Kerékpárok és alkatrészek
Tóth Gyula
vasüzletében
városház-épület
nagyválasztékban

Vasutas önkéntes, pilóta, polgári urak fordítjának Bízalommal Tegdeshez ruharendelés. Kálmán-tér 19. Püspöki palota (Déri-sarok) 1212

Piaci árak

Baromfipiac:		
Csirke párja	4.50-6.00	
Tyúk párja	6.00-12.00	
Kövér kacsa	2.60-2.80	
Kövér liba	2.50-2.70	
Pulyka	2.60	
Tej literje	0.28	
Tojás darabja	0.08-0.10	
Vaj kg	4.80	
Túró	0.60	
Egys. keuyér	0.38	
Zöldségszék:		
Zödség cs	0.06-0.10	
Zeller db	0.03-0.12	
Torma kg	0.50-1.10	
Vörös káposzta drb	0.10-0.20	
Cékla kg	0.12-0.20	
Burgonya kg	0.12-0.14	
Gül Baba	0.14	
Ella rózsa	0.12	
Fokhagyma	0.80-0.90	
Vöröshagyma kg	0.30-0.36	
Kelkáposzta	0.12-0.24	
Karalábé darabja	0.06-0.10	
Savanyú káposzta	0.20-0.26	
Bab, libamáj	0.60	
Fehér apró	0.60	
Gyümölcszék:		
Alma kg	0.60-1.60	
Citrom db	0.07-0.10	
Dióbél	4.80-5.20	
Narancs kg	1.30-1.60	
Mandarin kg	1.50	

Lakás-és szobakereslet

Vénkert, Ujkert, Sestakert részben 2 szobás lakást mellék-helyiségekkel április vagy május 1-re keresek pontos fizetéssel. Ertesítést István malom portáshoz kérem 1285

Kereslet

Bélyeggyűjteményt régi postabélyegeket, sorozatokat, tömegbélyegeket vásárolok. Rankay, Magoss Gy-tér 6. (Dél-után kettőtől) 1247

Oktatás

Elmulasztott isk. tanulmányait magánvizsgákkal gyorsan pótolhatja. „Uttagazítás” jellegre kiadható. 1024

Rádió

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel. Szabó Lajos műszerész, Csapó-u. 86. Telefon sz.: 32-54. 1208

Bútor

Sajátkészítményű hálók, ebédők, nappali, leány és előszobák, kom binált szekrények és konyha berendezések első rendű kivitelben olcsón beszerezhetők asztalos kisiparosok bútorüzlete, Vár-u. 1. Zene-de-épület. 1231

Konyhaberendezést

háló, kombinált és mindennemű lakberendezési tárgyat olcsón vásárolhat részletre is, bútorüzletben, Piac utca 71. udvarban. 1114

Hálószobák,

ebédők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Gazdasági eszközök

Egy jókarban levő kadratos velőgépe el-fogadható áron eladó. — Asztalos Ferenc Vá-mospércs. 1282

Eladó házhely

Olesó házhelyek Poroszlav-úton és az erdő-soron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működgyárhoz, Fűrdő-u. 2. szám. 1210

Eladó ház

ELADO Budai Erzsébet utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes, családi ház. 744

Csapó-utca 24. sz. bérház eladó. Értekezni lehet dr. Böszörményi Béla ügyvéd, Piac-u. 70. 1286

Eladó sürgősen jókarban levő családi ház beköltözhető lakással. Varga u. 40. 1298

Kar-u. 44. sz. kényelmes családi ház virágos udvarral eladó 1300

Egyszobás, előszobás, konyhás és ugyancsak egy szoba, konyhás, mellék-helyiségekből álló, 370 [3] öf. fellel adómentes, új ház olcsón eladó. Villanyel-látítás, termő gyümölcsös és szőlővel beültet-ve, kényelmes, gazdasá-gos. Homokkert, Pazdrea-utca 4. 850

Homokkert, Oroda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellék-helyisé-gekkel, 700 kvadrát föl-terem szőlővel, felszerel-léssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni nygantott 1226

Eladó ingóság

Vastartály ca. 15 hl eladó, Kossuth utca 15. 1293

Férfi varrógép

sodronyos, matracos eső vasgép. Háló és fűháló, szelönök és egy össze-esukhatós, sodronyos vasgép. Iróasztal és minden egyéb bútor darabok, Csapó-u. 49. 932

Különléle

Fajtisztia szép-puli lakásomra té-vedt. Igazolt gazdája át-veheti. Cím a kiadóban. 1294

Elveszett

Elveszett vasárnap este a főpostán 16-P-nyi összeggel és iratokkal egy kis piros női pénztárca. Becsületes beszoigálató illő jütalomban részesül a kiadó-hivatalban, Ferenc Jó-zsef-út 56. Ny

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műinté-zetének körforgógépén Igazgató: **Somogyi Gábor.**

APRÓHIRDETÉSEK

Allást kereső nő
Középkorú szerény, gazdtisztt özvegye, minden tekintetben megbízható, házvezető-nőnek, úrnő támaszául ajánlkozik. — Durva munkán kívül mindent vállal. Jelige: **Jól főz.** 1280

Betöltendő állás férfiaknak
Házmasterpár kertü munkákban jártas felvétetik, Kossuth-u. 15. 1292

Kiadó lakás 1 szobás
Egy szoba, konyha műhellyel vagy a nélkül, Csapó-u. 41. — Értekezhetni házmes-ternél. 1290